

2011 / schrijfofdracht

Geschreven voor het Passa Porta Festival 2011, ter gelegenheid van het programma 'Denkbeeldige reizen' op zondag 27 maart in de Brusselse Cinematek. De Belgische auteurs Pjeroo Roobjee (Nederlandstalig) en Xavier Deutsch (Franstalig) inspireerden zich op twee films van Georges Méliès: *Voyage à travers l'impossible* en *Voyage dans la lune*. Een initiatief van de literaire organisaties Het beschrijf en Entrez Lire.

Pjeroo Roobjee

De bestemming van Vulcano

Iedere serieus raisonnabele mens op aarde weet dat de yankees nooit op de maan zijn geweest; dat die zogezegd mirakelse expeditie een farce was die niet verder is geraakt dan een onderbelichte zandbak in Nevada, waarin stuntelig gemanipuleerde handpoppen bougeerden. En dit alles om de roodgepluimde schelmen van het Kremlin de ogen uit te steken en hen, via de demon van de jaloezie, zo'n beetje wreed de duvel aan te doen.

Ook ik, raisonnabel serieus zoals ik ben en besta, was ervan overtuigd dat die damned chiquelettenkauwers hun fameuze maanlanding in een of andere Amerikaanse zavelbassijn hadden volvoerd. Tot op een goede keer, in mijn droom, de gevallen worgengel Lucifer aan mij verscheen. Op slag berichtte de gekrulde hoorndrager mij dat onze serieuze en raisonnabele tijdgenoten en ikzelve overschot aan gelijk hadden

inzake de leugen der landing. Maar de plek van de bedriegtenboel, de plaats der slinkse manoeuvres was in genen dele een Nevadese zandbak geweest, doch diende integendeel op een Italiaans eiland van lava en van as te worden gezocht.

"Mocht gij daar," zo zeide de bokspoot tegen de in kleuren sluimerende slaper die voorwaar particulier in eigen persoon ikzelve was, "mocht gij daar zuiver uit pure curiositeit een kijkske willen gaan nemen, hawel, dan breng ik u daar in een wimperwenk naartoe."

Ik knikte en dra vloog ik onder Lucifers vlerken naar Vulcano, het eiland in kwestie. Tussen vuurtoren en schelpenstrand verbeidde Gina Mutti, een diepzeeduikende sponzenraapster, mijn komst.

"Ginder, caro," zo jodelde Gina wreed op zijn Vulcano's een weinig later. Zij priemde een vervaarlijke index naar de vuurspuwende berg waaraan het eiland zijn naam ontleende, zuchtte en jodelde toen dapper verder voort. "Ginder hebben in het jaar van de grande sciopero die zotte Americano's hun foefelare het licht laten zien. Daar hebben zij het klaargespeeld!"

Heup aan heup verlieten wij de environs van kaai en kade. Heel in de verte viel de deemstering al gelijk een kei. Het was een grauwe lommering, welke buitengaats over de zee naar elders dreef en aan de einder bijkans zwart uitsloeg. Het zoude best wel een keer noodweer kunnen wezen 't geen dat daar te hangen hangt, peinsde ik en mijn vel huiverde. Of de vulkaan. Ja, het was mogelijk, geheel goed mogelijk, dat de vulkaan dampte en straks zoude uitbarsten. Ik draaide mij om. Aan de overkant van het eiland drentelden wolken langs het zwerk. Trieste, zeer rouwige flarden die van lieverlede te vlakbij kwamen, gedragen door een kwade wind. Ook dat zag ik in mijn nachtgezicht, wijl ik in gepeinzen giste: Ja, het zoude wel eens zeer gemakkelijk damp ofte rook kunnen zijn wat ik zie.

Met in mijn vlees en zenen nogal wat schijteschuwheid, volgde ik Gina, die als een gems van rots naar rots dartelde. Wij klommen en hoe verder wij stegen, hoe minder kleur er overbleef om te noteren. Het gebied bestond louter uit grauwte en grijzigheid. Er kwam hier nooit enig levend wezen, zo deduceerde ik rap en gevat gelijk dokter Watson zijn alwetende goeroe, want het pad werd overwoekerd door kruipwortels en doornig plantsel en dikwijls moesten wij steenscherven omzeilen, wrede rotspatatten die in een meedogenloos seizoen van een hoger gelegen steilte naar beneden waren gegleden.

De aarde werd korreliger en donkerder van toon. Een angstig kruipdier schoof mankend over het land, dat kalend klets werd en glooiend, en na een tijdeken zagen wij

bijkans geen vegetatie meer. Voor mijn ogenpaar plooiden zich, als een opeenvolging van webben, een dor en niet te bevruchten domein open. Het was alsof eertijds een woedende zondvloed over deze aarde had geregeerd en rimpels en groeven had achtergelaten, diepgeplooiden voren die, beweeglijk als vouwen in het wezen van een sterveling, te blaken lagen onder de onzekere klaarte van de vroege avondlucht.

Over de gleuven springend, bereikten wij na een spanne tijds de buitengrenzen van het ach zo deerlijk gepijnde terrein. Uitgestorven en ledig schoof de kratervlakte binnen ons vizier. Gina grimde profijtig. Zij wees naar een wonderlijk gevormde put die het voorkomen van een drooggemalen meer bezat. "Dat is een gevaarlijke," vertelde zij nonchalant en op luchtige toon, alsof zij het over een huiskat had die somtijds niet heeltegans betrouwbaar alleen bij de goudviskom kon worden achtergelaten, "hij rommelt de laatste tijd weer meer."

En plots, alsof Gina Mutti's bemerkingen een wenk of commandement in zich mededroegen, begon de vuurspuwende berg te grommen. Door het oudbakken licht van de valavond loeide het laweit, precies of het de deemstering woude verscheuren. Groezelige, vaalgele drab borrelde kokend uit de kuil omhoog, kwam niet verder dan de korstige rand, om daar te pruttelen met haastige, vreemd puffende knorrekens. Een stank van zwavel sloeg overal naartoe, geselde zonder mankeren de vier windstreken, en een waas van dampen dreef langgerekt en ondoorkomelijk tussen de verstorven aardkorst en de nu paarsige gloed der losweg gestapelde wolken.

"Ik heb het in de parochie voorspeld," keelde Gina boven het gebalder van de vulkaan uit, "maar ze hebben mij zonder luisteren laten snateren, terwijl God zelve mij het teken aan het geven was! Laat toe, zo expliceerde ik het tegen die onnozele meute, laat toe dat ik u verwittig: als de nieuwe maan tot complete volte zal zijn gewassen en uit haar baan gerukt - ploep! - in de open muil van de Vulcano valt, dan zal de gloeiende asse de berg afdalen met de rapidità van een waterval! Niets en niemand zal worden gespaard! Uw kinderen zullen die van Pompeja genaken! Tot op het been zullen de beesten verkolen en zo God het wil, zal er geen stapsteen meer op de andere overend blijven staan. Ik zal spreken - in die trant heb ik mijn preek ten gerieve van die debiele potuilen beëindigd - of gij allen hier tegader het horen wilt of niet, ik zal spreken! De hemel zal tranen en schremen om het verlies van de maan en het water van onze Tyrreense zee zal gloeien door toedoen van de brandende hitte die van het eiland afwaait. Het vuur, ai, buon riposo, banda di vitello con patate, het vuur zal van de hemel regenen!"

En zie, onverwacht zo gauw en vroeg veranderde Gina's profetie in blote werkelijkheid. Mijn orakelende tochtgenote en ik schouwden hoe boven de vulkaanmond het bolle wezen van de maan verscheen. Geen vier tellen later werd vanuit een of ander schimmig rijk een cilindervormig ruimtetuig naar de wachter van de aarde afgeschoten. De raket trof de maan in haar rechteroog. Geschrokken schoof zij, elke vorm van evenwicht verliezend, uit haar baan en tuimelde in Vulcano's krater terneder. Hierop barstte de lava los uit de keel van de vuurberg. Als een monstrum zonder omlijnde grenzen, bruisde de vloeiende steenmassa over de schrale, uitgedroogde flanken. De kokende droesem sloeg naar beneden met een niet te stuiten forcie, alles vernietigend en niets ontlopend. Als golven bij ontij spoelde de blubber over de hellingen naar de bewoonde wereld der arme mensenkinderen, alwaar - ook dit diende ik tot mijn verschrikking te schouwen! - het droge hout begon te vlammen. De bomen stortten met krakend geraas in de brullende vloed en het kleinwild koerste grijnend naar de muren der mensen, doch altijd rapper was het alles verzengende, naar alles wat bestond happende monster.

In de nauwe valleien loeide nu ook al het vuur over de smartelijke aarde. Ook daar verpulverde het gewei der pijnbomen. Wat er nog van hen overbleef waren zwarte kadavers, het bespreken niet waard. De vlammen dansten verder en verder naar nog te plunderen gebieden, gedreven als zij waren door de vlagende bries. Een woest kokende en kolkende zee was de berg nu, een oceaan van okergele, voortbruisende pap. En laag in de lucht spande de hitte zich trillend samen tot een beklemmende benauwenis. De wind voerde de zweethitte van de berg door het bladderend dorp en over de wijde van het water. Een scherpe geur van brand drong overal doorheen en moest tot in Patti en Milazzo op te snuiven zijn.

Gina en ik, wij strompelden met veel omwegen naar benee en gingen aan boord van de s.s. Luna Rossa. Leunend tegen de stuurhut, loekte ik naar mijn compagnon de route. Als een roerend beeld van dolore en tristezza zat zij op het achterbanksken van de postboot en spioende starrelings voor zich uit. Over de zee. De inktzwarte, golvende zee, waaruit het eiland als een brandende fakkel oprees.

Hier werd ik, bevangen door kille koorts, uit mijn hittige en buitenmaats treurige droom verlost. Wakker geworden, trok ik met een geeuw mijn beste bottienen aan en omgordde mijn zondagse redingote. Ik verliet mijn appartement dat zelfs het kleinste kind vinden kan op het nummer 45 van de boulevard Saint-Martin, troisième arrondissement. In geen tijd bereikte ik de treinstatie Paris-Montparnasse. De

lokettenzaal betredend, vond ik zonder tastwerk een soort kiosk, een zogeheten boutique de jouets et de sucreries. Daar kocht ik in dienst van mijn snoepverslaving een handpalmgrote maan van suikerwerk. In het rechteroog van de zoete bijplaneet praalde fier en niet weinig hovaardig een raket van zwarte chocolade en rozig marsepein.

Ellezelles, 9 februari 2011